

4. osztály

7. óra

1. Egészítsd ki a mondatokat a megfelelő szóalakkal!

a) Addig ....., amíg célba nem ér.  
*kilincsel – kilinccsel*

b) Judit senkit nem ....., aki nem mond igazat.  
*szívvel – szível*

c) Aki sokat ....., hamar elfárad.  
*talpal – talppal*

d) Régi babona a ..... verés.  
*szemel – szemmel*

2. Húzd alá az alábbi szósorokban mindig csak azt az egy szót, amelyik a jelentése alapján nem illik a többi közé!

a) nyilvánvaló, kézzelfogható, világos, érthető, nyilvános

b) viharos, elemi, szeles, fergeteges, heves

c) puha, bársonyos, érdes, süppedős, lágy

d) öreg, elaggott, életes, vén, kortalan

3. Minden sorban van egy kakukktójás. Ez a szó a jelentése alapján nem illik a sorba. Írd a kakukktójás betűjelét a sor végén található rácsba!

	<b>A</b>	<b>B</b>	<b>C</b>	<b>D</b>	<b>E</b>	
<i>példa</i>	<i>csomag</i>	<i>málha</i>	<i>poggyász</i>	<i>útitáska</i>	<i>málna</i>	<b>E</b>
a)	kupac	halmaz	raktár	csomó	halom	
b)	makulátlan	mocskos	tiszta	folttalan	hófehér	
c)	finálé	befejezés	végződés	kiindulás	utolja	
d)	padlás	korlát	palánk	kerítés	sövény	

4. Pótold a szavak hiányzó betűit a táblázatban! Négy szót kapsz megfejtésül. Ezek a szavak ellentétes jelentésű szópárok. Írd le a pontvonalra őket!

<i>H</i>				<i>G</i>
<i>Á</i>	<i>D</i>	<i>A</i>	<i>N</i>	<i>Ö</i>
<i>R</i>	<i>Ő</i>	<i>L</i>	<i>Y</i>	<i>R</i>
<i>O</i>	<i>R</i>	<i>O</i>	<i>H</i>	<i>Ö</i>
	<i>E</i>	<i>L</i>		

<i>T</i>		
<i>E</i>	<i>D</i>	<i>É</i>
		<i>Z</i>
<i>É</i>	<i>J</i>	<i>E</i>
<i>N</i>	<i>A</i>	<i>R</i>

Ellentétes jelentésű szópárok:

1. szópár: ..... ↔ .....

2. szópár: ..... ↔ .....

5. Helyettesítsd az aláhúzott többjelentésű szót rokon értelmű megfelelőjével! Foglald mondatba a szót egy másik jelentésében!

*Budapest utcáin sok zebra segíti a járókelők közlekedését.*

a) az aláhúzott szó rokon értelmű párja: .....

b) mondat az aláhúzott szó egy másik jelentésével:

.....

*A levél érkezéséről a postás tájékoztatta a szomszédokat.*

c) az aláhúzott szó rokon értelmű párja: .....

d) mondat az aláhúzott szó egy másik jelentésével:

.....

6. Keresd meg a szócsoportban az ellentétes jelentésű és a rokon értelmű szópárokat! Írd le a négy szópárt a pontvonalakra! **Egy szót csak egyszer használhatsz!**

	<i>rejt</i>		<i>kövér</i>	
<i>bújtat</i>		marad		csata
	vizes		alacsony	
átázott	<i>sovány</i>	távozik		vív
	magas	harc		
mosakodik				szétszórt

ellentétes jelentésű szópárok

rokon értelmű szópárok

*példa: kövér - sovány*

*rejt - bújtat*

..... - .....

..... - .....

7. Válaszd ki a mondatba illő szót, és húzd alá!

a) Olyan a kapcsolat a gabona és a búza között, mint a bútor és a(z) ... között.

*szoba - ajtó - ablakkeret - festmény - heverő*

b) Olyan a kapcsolat a szomorú és a vidám között, mint az idős és a(z) ... között.

*koros - goromba - fiatal - mérges - mozgékony*

c) Olyan a kapcsolat az ehető és az alma között, mint a mérgező és a(z) ... között.

*kenyér - spenót - aszalt gyümölcs - gyilkos galóca - szőlő*

d) Olyan a kapcsolat a ház és a helyiség között, mint a mondat és a(z) ... között.

*kijelentés - beszéd - szó - gondolat - szöveg*

**Fogalmazás**

